

ÎNCHEIERE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Djulai Elena și Zambilovici Iosif,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Djulai Elena și Zambilovici Iosif împotriva Marinei Șișcovschi și judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Petru Ursachi, Valeriu Doagă, și Sternioală Oleg, cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Djulai Elena și Zambilovici Iosif și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 septembrie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 18 august 2015, Djulai Elena și Zambilovici Iosif au depus cerere de chemare în judecată împotriva Curții Supreme de Justiție cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au invocat că la 04 august 2015, s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată la Curtea Supremă de Justiție cu privire la anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.1040/34 din 23 decembrie 2014 „Cu privire la demersurile unor președinți ai instanțelor judecătorești, referitor la desemnarea unor judecători pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție”, însă în legătură cu acțiunea depusă nu au primit nici un răspuns.

Menționează reclamantii că Curtea Supremă de Justiție a omis să-i înștiințeze despre derularea procesului pe marginea cererii de chemare în judecată înaintate împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, lipsindu-i astfel de dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță, drept garantat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Relatează că, Curtea Europeană amintește că scopul Convenției Europene pentru Drepturile Omului sunt efectele practice de drept și nu cele teoretice și iluzorii, accesul la justiție nu include în sine numai dreptul adresării în instanță, dar și dreptul la aprecierea litigiului de către instanță, ar fi fost iluzoriu, dacă sistemul

național de drept ar permite persoanei adresarea în instanță cu o acțiune civilă, negarantând că cauza urmează a fi determinată și va fi emisă o hotărâre.

Explică că Curtea Supremă de Justiție le-a adus la cunoștință o oarecare hotărâre judecătorească pe cauza sus menționată, însă, este imposibilă determinarea faptului ce s-a întâmplat cu cererea de chemare în judecată și cu actele anexate la această cerere.

Argumentează că, prin faptul că nu au fost înștiințați de Curtea Supremă de Justiție despre derularea procesului la cererea de chemare în judecată privind anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1040/34 din 23 decembrie 2014 au fost lipsiți de dreptul garantat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, iar starea de stres ce au suportat-o în toată această perioadă de timp le-a lăsat consecințe asupra sănătății.

Astfel, indică reclamantii că sunt într-o vârstă înaintată iar în urma acțiunilor Curții Supreme de Justiție au suferit o daună morală pe care o estimează la suma de 10 000 euro și care consideră că urmează să le fie reparată.

Solicită Djulai Elena și Zambilovici Iosif repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 euro.

La data de 29 octombrie 2015, 31 martie 2016, 26 mai 2016 și la 28 iulie 2016, Djulai Elena și Zambilovici Iosif au depus cerere de modificare și concretizare a cerințelor împotriva Marinei Șișcovschi și judecătorilor Curții Supreme de Justiție Oleg Sternioală, Petru Ursachi și Valeriu Doagă solicitând în final repararea prejudiciului moral și anume:

- în mărime de 10 000 euro de la specialistul cancelariei Curții Supreme de Justiție, Șișcovschi Marina pentru faptul că nu a repartizat cererea de chemare în judecată depusă la 04 august 2015 în decurs de 24 ore conform art.168 alin. (i) CPC,

- în mărime de 10 000 euro de la judecătorul Curții Supreme de Justiție, Oleg Stenioală care a fost numit în calitate judecător raportor în cauza intentată la cererea privind anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1040/34 din 23 decembrie 2014 „Cu privire la demersurile unor președinți ai instanțelor judecătorești referitor la desemnarea unor judecători pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție”, pentru emiterea încheierii de primire în procedură a acțiunii după expirarea termenului prevăzut de lege și anume de 5 zile de la depunerea cererii de chemare în judecată înaintată,

- în mărime de 10 000 euro de la judecătorul Curții Supreme de Justiție Ursachi Petru și în mărime de 10 000 euro de la judecătorul Curții Supreme de Justiție Doagă Valeriu, pentru faptul că nu au emis o încheiere motivată în legătură cu blocarea judecătorului Oleg Sternioală în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor în perioada 03 august 2015 - 04 septembrie 2015, când acesta se afla în concediul de odihnă anual (f. d. 152-158 Vol. I) .

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 septembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, a fost respins apelul declarat de Djulai Elena și Zambilovici Iosif și menținută hotărârea primei instanțe.

Petru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare cu referire la circumstanțele cauzei au reținut prevederile art. 5 alin. (1) CPC, ce reglementează accesul liber la justiție și art. art. 14 alin. (1), art. 1416, 1422, 1423 Cod civil, care stabilesc aspecte

ce țin de repararea prejudiciilor, modul de reparare a prejudiciului, reparația prejudiciului moral și mărirea compensației pentru prejudiciul moral au reținut că prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea demnitatea și reputația profesională , inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal) prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor).

Totodată, instanțele au stabilit că din probele anexate la materialele cauzei nu se deduc careva acțiuni ilegale ale pârâților prin care ar fi fost încălcate drepturile personale nepatrimoniale ale reclamantilor și au evidențiat că în general magistrații și alți angajați din instanțele judecătorești întru exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu întrețin raporturi private cu justițiabilii și din acest punct de vedere aceștia nu pot fi supuși nemijlocit răspunderii civile pentru pretinsele prejudicii.

Sub acest aspect instanțele au remarcat că independența sistemului judiciar în ansamblul său garantează independența individuală a judecătorilor. Aceasta trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe. Independența judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci este o garanție împotriva presiunilor exterioare în luarea deciziilor, fiind justificată de necesitatea de a permite judecătorilor să-și îndeplinească rolul lor de gardieni ai drepturilor și libertăților omului. Astfel, independența judecătorului este un aspect fundamental al statului de drept și garanția unui proces echitabil.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat lipsite de suport juridic argumentele invocate de Djulai Elena și Zambilovici Iosif și a remarcat că ultimii, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care au fost în imposibilitate să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, și a conchis că contrar prevederilor art. 118, 121 CPC, apelanții-reclamanti nu au adus careva probe în susținerea pretențiilor din acțiune.

La data de 11 aprilie 2017, Djulai Elena și Zambilovici Iosif au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral în sensul formulat.

În motivarea recursului au invocat că instanțele ierarhic inferioare au lăsat fără apreciere circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului și au aplicat și interpretat eronat normele de drept material, fapt ce a dus la emiterea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei, decizia redactată a instanței de apel din 16 februarie 2017, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților inclusiv, recurenților Djulai Elena și Zambilovici Iosif la data de 14 martie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 2095 anexată la dosar (f. d. 239 Vol. I).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 11 aprilie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Djulai Elena și Zambilovici Iosif este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Djulai Elena și Zambilovici Iosif nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Djulai Elena și Zambilovici Iosif asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Djulai Elena și Zambilovici Iosif ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Djulai Elena și Zambilovici Iosif se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva